

УДК 929.52/.53(477)«17/18»

Володимир Захаров

РОДИННІ ЗВ'ЯЗКИ ТРОЩИНСЬКИХ З ЛЕОНТОВИЧАМИ (ДО ПИТАННЯ ПОХОДЖЕННЯ ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ ГІЛКИ РОДУ ТРОЩИНСЬКИХ)

DOI: 10.5281/zenodo.4750933

© В. Захаров, 2021. CC BY 4.0

Мета публікації – простежити та висвітлити родинні зв'язки між родами Трощинських і Леонтовичами з містечка Говтви Миргородського полку. **Методи** дослідження відповідають означеній меті, ґрунтуються на принципах історизму та об'єктивності, представлені загальнонауковими методами аналізу, індукції, біографічним, психоаналітичним та спеціально-історичним просопографічним методом. **Наукова новизна** розвідки полягає в тому, що вперше проаналізовано та систематизовано факти родинних зв'язків означених родів, а також наведено нові факти щодо питання про походження яреськівської гілки роду Трощинських, які суперечать загальноприйнятій концепції. На основі проведеного аналізу зроблено **висновки**, що родина Трощинських тривалий час підтримувала зв'язки з родиною Леонтовичів з Говтви. Це підтверджується фактами: 1) присутності представників родин в якості хрещених на церковних таїнствах; 2) листування, яке вели між собою представники родини Трощинських, де неодноразово згадувалися Леонтовичі в якості родичів; 3) випадками, коли представники обох родини допомагали з улаштуванням на роботу або на навчання. Початком цих родинних зв'язків був шлюб Прокопа Трощинського з Мариною Леонтович. Ця подія відбулася невдовзі після появи Трощинських в м-ку Яреськи Миргородського полку. Судячи з наведених у статті фактів, до цього вони якийсь час мешкали у Говтві. Це суперечить поширеній версії родоводу Трощинських, яка базується на результатах досліджень О. Лазаревського та В. Модзалевського. Вони виводять яреськівську гілку від синів військового товариша Андрія Степановича Трощинського. Наведені в статті свідчення та документи появи Трощинських в Яреськах пов'язують з Іваном та його синами Мартином і Прокопом, котрі переселилися в цю місцевість на початку 1740-х рр. з Говтви. Ці факти вказують на необхідність подальшого дослідження родини Трощинських до появи в Яреськах з метою точнішого встановлення обставин їх переміщення та зв'язків з іншими родинами.

Ключові слова: Трощинські, Леонтовичі, Говтва, Яреськи, Миргородський полк, генеалогія.

Питання походження яреськівської гілки Трощинських, до складу якої входять нащадки Мартина, Прокопа та Федора Трощинських, досі є недостатньо вивченим. Поширена версія родоводу Трощинських базується на статті О. Лазарев-

ського 1888 р., опублікованій в журналі «Киевская старина»¹. Згодом цей генеалогічний розпис був значно розширений В. Л. Модзалевським і планувався для публікації в 5-му томі «Малоросійського родословника»². Втім, за його життя він не був виданий. Генеалогічна схема Трощинських, як і інших родів, була опублікована за чернетками Модзалевського в 2004 р.³ Згідно з нею, яресківська гілка починається з синів (Прокопа та Мартина) Андрія Степановича Трощинського, військового товариша (1718), бунчукового товариша та господаря Гадяцького замку (грудень 1730 р.). Він був сином Степана Трощинського, господаря Гадяцького замку (травень 1690) і доньки гадяцького полковника Марії Іллівни Новицької. Батько Дмитра Прокоповича був сином Андрія Степановича Трощинського і його дружини Уляни. У подальшому ця версія родоводу лягла в основу праць багатьох дослідників: В. В. Кривошеї, І. І. Кривошеї, О. В. Кривошеї⁴, І. С. Міронової⁵, Л. О. Розсохи⁶ та інших.

До цього розпису В. Модзалевський зробив примітку: «О них см. “Киевскую Старину” 1888 г., ноябрь; в “Русской Старине” 1882 г., июнь, стр. 641–682, родословие Трощинских составлено очень фантастически»⁷. Перша примітка містить посилання на вже згадану статтю О. Лазаревського, а друга – на публікацію без авторства «Дмитрий Прокофьевич Трощинский. 1754–1829»⁸. Згідно неї Степан Трощинський мав сина Матвія, який в час правління Петра I був отаманом на Запоріжжі та навіть дослужився до полковника. Але його родинні зв'язки з Мазепою вдалися взнаки – Матвія було заарештовано й кинуто до в'язниці, де він невдовзі помер. Його вдова перебралася з малолітнім сином Іваном до Миргородського полку в м-ко Яреськи. Іван дослужився до уряду полкового писаря й залишив після себе двох синів: Івана та Прокопа (батько Дмитра Прокоповича). Згодом постригся в ченці, у підсумку став переяславським єпископом та посприяв вступу свого племінника – Дмитра Прокоповича – до Києво-Могилянської академії.

Хоча автор статті невідомий, наприкінці неї висловлюється подяка двом особам: внучатому племіннику Дмитру Андрійовичу Трощинському – за залучення сімейних паперів і чудового портрету його діда – та Софії Цезарівні Лопаській – за впорядкування цих документів і складання до них приміток⁹.

Документи С. Ц. Лопаської зберігалися в архіві «Русской старины». Зараз вони зберігаються в фонді Трощинських (Ф. 538) Інституту Російської літератури (ІРЛИ, «Пушкинский дом») в м. Санкт-Петербурзі.

У справі № 131, опису № 1 цього фонду під назвою «Лопатская София Цезарьевна. Заметка о роде Трощинских и генеалогия Трощинских. 1846 г. Из собрания “Русской Старины”», наявні такі відомості про згаданого Амфілохія: «Иною дорогой пошел младший из сыновей Трощинского, Димитрий – с детства уже он оказывал недюжинные способности и большое влечение к наукам и всему возвышенному и благородному. Эти качества обратили особенное внимание родного дяди его преосвященного Епископа Амфилофия (в мире Ивана Ивановича Трощинского), бывшего в то время Киевским архимандритом, благодаря его

¹ Лазаревский А. Люди старой Малороссии. *Киевская старина*. 1888. Т. XXIII. С. 371–373.

² Модзалевский В. Л. Малоросийский Родословник. Т. 4; П–С. Киев, 1914. С. IV.

³ Модзалевський В. Л. Малоросійський родословник. Т. 5. Вип. 3. Київ; Санкт-Петербург, 2004. С. 10–14.

⁴ Кривошея В. В., Кривошея І. І., Кривошея О. В. Неурядова старшина Гетьманщини. Київ, 2009. С. 378.

⁵ Міронова І. С. Дмитро Прокопович Трощинський (1749–1829) – державний діяч Російської імперії, меценат української культури. *Історичний архів. Наукові студії: збірник наукових праць*. Миколаїв, 2015. Вип. 15. С. 94, 95.

⁶ Розсоха Л. О. Миргородщина козача і гоголівська. Київ, 2009. С. 116, 117.

⁷ Модзалевський В. Л. Малоросійський родословник. Т. 5. Вип. 3. С. 10.

⁸ Дмитрий Прокофьевич Трощинский. 1754–1828. *Русская старина*. 1882. Т. XXXIV. С. 641–682.

⁹ Там же. С. 681, 682.

настояниям юный Дмитрий был помещен в Киевскую Духовную Академию, бывшую в то время рассадником образования в Южной России»¹⁰.

Вочевидь, в обох згадках йдеться про переяславського єпископа (1795–1799) Амфілохія Леонтовича. Його біографія в різних авторів (О. А. Білоусько¹¹, І. Ф. Павловський¹², О. О. Половцев¹³) містить неоднакові відомості про його життєвий шлях. Найбільш повною серед них є стаття О. А. Білоусько. Але всі дослідники називають його саме Леонтовичем, а не Трощинським.

Народився І. Трощинський близько 1729 р. в м-ку Говтва (на той час сотенний центр Миргородського полку) у родині говтвянського сотника (О. А. Білоусько). Замолоду він служив у Миргородській полковій і Генеральній військовій канцеляріях, а в 17-річному віці таємно втік із дому й подався до Києва, щоб розпочати чернече життя (О. А. Білоусько). У 1750 р. І. Трощинський прийняв постриг із ім'ям Амфілохій у Київському Михайлівському (О. А. Білоусько та О. О. Половцев) або в Київському Межигірському монастирі (І. Ф. Павловський), згодом був переведений до Троїце-Сергієвої лаври, а через деякий час – до Тверського архієрейського дому різничим. У 1761 р. він повернувся до Троїце-Сергієвої лаври, де був призначений скарбником. З 1769 р. ієромонах Амфілохій обійняв посаду ігумена Київського Кирилівського монастиря, звідти був переведений до Полтавського Хрестовоздвиженського монастиря (О. А. Білоусько). Із відкриттям Слов'янської єпархії (1776) та призначенням до Полтави нової адміністрації Амфілохій був переведений до Ростовського Спасо-Яковлівського монастиря з уведенням у сан архімандрита. Із 1787 р. – настоятель Києво-Межигірського і Пустинно-Миколаївського монастирів. 27 червня 1795 р. він був хіротонізований на посаду єпископа Переяславського і Бориспільського, коад'юра Київської митрополії. За Амфілохія всі лівобережні церкви Київської єпархії перейшли під управління Переяславського єпископа із заснування при ньому особливої консисторії. Таким чином, Переяславська єпархія досягла того становища, в якому перебувала усе ХІХ ст. Він заповів Переяславу 6500 руб. «на вічні часи» з тією умовою, щоб відсотки з капіталу розподілялися між вдовами і сиротами міських священнослужителів, бідними вихованцями семінарії та йшли на сплату міських повинностей (О. А. Білоусько).

У вже згаданій справі з архіву Лопатської також присутній документ, згідно з яким запорізький полковник Матвій Трощинський був сином не Степана Трощинського, а сином Дем'яна, родича гетьмана Мазепи. Дем'ян Трощинський був першим, хто з цього роду перейшов на Запоріжжя. Після смерті Матвія у в'язниці його вдова з малолітнім сином Іваном поселилися в Миргородському полку, де Іван Матвійович купив собі хутір у м-ку Яреськи¹⁴.

Цю версію появи Трощинських в Яреськах частково підтверджують архівні документи, що зберігаються в Центральному державному історичному архіві України в м. Києві (далі – ЦДІАК України), а саме справа № 437 опису 1, фонду № 54 під назвою «Справа про присвоєння Андрію Трощинському, сину покійного військового товариша Прокопа Івановича Трощинського, чину військового товариша. 1766 рік». У ній зазначається, що Мартин та Прокіп дістали свідоцтво старожилів міста Києва Афанасія Іосифова та Миколая Главацького і Київського сотника Єремія Сили, городового отамана Семена Костовського з печатями Київського військового суду, у якому вказано, що їх прадід проживав у Білій Церкві на правому березі Дніпра, посідав уряд сотника за гетьманства Б. Хмельниць-

¹⁰ ИР ИРЛИ. Ф. 538. Оп. 1. Д. 131. Л. 2 об.

¹¹ Білоусько О. А. Амфілохій (Леонтович). *Полтавіка. Полтавська енциклопедія* : у 12 т. / ред. О. А. Білоусько. Полтава, 2009. Т. 12: Релігія і церква. С. 23.

¹² Павловский И. Ф. *Полтавцы: Иерархи, государственные и общественные деятели и благотворители*. Полтава, 1914. С. 122.

¹³ *Русский биографический словарь. Том II. Алексинский–Бестужев-Рюмин* / Издан под наблюдением председателя Императорского Русского Исторического Общества А. А. Половцова. Санкт-Петербург, 1900. С. 96, 97.

¹⁴ ИР ИРЛИ. Ф. 538. Оп. 1. Д. 131. Л. 1 об.

кого. Їхній дід Матвій Трощинський за урядування полковника Семена Палія служив козаком, був на «Кодимской потребѣ» та в інших походах. Після смерті їх діда Матвія Трощинського його дружина з дітьми «зійшла» з Білої Церкви. Серед них був їх малолітній батько Іван, який перейшов зі вказаного міста на постійне проживання до м-ка Говтви Миргородського полку, де увійшов до складу місцевого міщанства. Його син Прокіп Трощинський у 1727 р. виконував обов'язки говтвянського сотенного зборщика, протягом 1732–1733 рр. – говтвянського сотенного комісара, у 1736 р видавав у магазини Кременчука, Царичанки та Переволочної провіант, зібраний у Говтвянській сотні, а в 1737 р. був полковим зборщиком. Під час російсько-турецької війни в 1739 р. Мартин та Прокіп брали участь в бойових діях, а в 1745 р. отримали чин значкового товариша¹⁵.

У справі не міститься відомостей про Івана Івановича Трощинського, але в біографіях єпископа Амфілохія та Прокопа Трощинського згадується одна дуже важлива локація – м-ко Говтва. Якщо брати до уваги, що Амфілохій нібито був сином говтвянського сотника, то в ті часи в Говтвянській сотні Миргородського полку сотників з прізвищем Леонтович та Трощинський не було. Протягом 1715–1735 рр. уряд сотника посідав Федір Матвійович Остроградський¹⁶.

Для уточнення інформації про родині зв'язки Трощинських та Леонтовичів звернемося до метричних та сповідних книг м-ка Говтви. Із них досить добре збереглися метричні книги церкви Успіння Пресвятої Богородиці, що охоплюють період протягом 1722–1783 рр., та окремі сповідні книги, починаючи з 1764 р. Документи інших церков збереглися фрагментарно.

У сповідному розписі 1765 р. міститься наступна інформація про склад родини Леонтовичів: військовий товариш Іван Леонтович, 40 років, його дружина Федосія Григорівна, 36 років, син Григорій, 6 років, дочка Уляна 4 роки, племінник Дем'ян Трощинський, 13 років¹⁷.

Згаданий Дем'ян Трощинський мав чин прапорщика, зі своїм братом Юхимом володів м-ком Яреськи¹⁸. В листі яреськівської поміщиці Анни Трощинської-Долгової від 29 листопада 1829 р. він згадувався також як брат не тільки Юхима, але й Дмитра та Андрія Прокоповичів¹⁹.

Про Івана Леонтовича та його родину також відомо, що 1 серпня 1763 р. в нього народився син Степан²⁰, який помер наступного дня²¹. 28 грудня 1765 р. у віці 5 років померла дочка Уляна²². У сповідному розписі 1770 р. відсутній його син Григорій²³, який згадувався в 1768 р.²⁴ Запису про його смерть в метричних книгах цього періоду немає, відтак його відсутність може бути пов'язана, зокрема, з від'їздом на навчання. У 1770 р.²⁵ та 1779 р.²⁶ Іван Леонтович записаний як

¹⁵ ЦДІАК України. Ф. 54. Оп. 1. Спр. 437. Арк. 2–3.

¹⁶ Присяга Миргородського полку 1718 року / Опрацювали: Д. Вирський, Р. Москаленко. Київ, 2012. С. 172, 181.

¹⁷ Сповідний розпис Успенської церкви м-ка Говтва 1765 р. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1015. Спр. 46. Арк. 22.

¹⁸ Описи Київського намісництва 70–80-х років XVIII ст.: Описово-статистичні джерела. Київ, 1989. С. 278.

¹⁹ Трошинская Анна Матвеевна. Письма (30) ее к Трошинским Андрею Андреевичу и Ольге Дмитриевне. 1821–1833 гг. *ИР ИРЛИ*. Ф. 538. Оп. 1. Д. 12. Л. 25.

²⁰ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1756–1783 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 315. Арк. 15.

²¹ Там само. Арк. 116 зв.

²² Там само. Арк. 121 зв.

²³ Сповідний розпис Успенської церкви м-ка Говтва 1770 р. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1016. Спр. 40. Арк. 2 зв.

²⁴ Сповідний розпис Успенської церкви м-ка Говтва 1768 р. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1015. Спр. 53. Арк. 44.

²⁵ Сповідний розпис Успенської церкви м-ка Говтва 1770 р. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1015. Спр. 40. Арк. 2 зв.

²⁶ Сповідний розпис Успенської церкви м-ка Говтва 1779 р. ЦДІАК України. Ф. 990. Оп. 2. Спр. 42. Арк. 17.

звільнений бунчуковий товариш, хоча в 1772 р. фіксується просто бунчуковим товаришем²⁷.

Найпізніший сповідний розпис 1781 р. подає таку інформацію про склад родини: звільнений бунчуковий товариш Іван Леонтійович Леонтович, 56 років, дружина його Федосія Максимівна (це помилка, адже у всіх розписах вона Григорівна), 52 роки, син їх Григорій, 21 рік²⁸. Вочевидь, прізвище «Леонтович» пішло від імені батька Івана. Також повертається в Говтву дорослий син Григорій. Через два роки 17 листопада 1783 р. бунчуковий товариш Іван Леонтович помер у віці 59 років²⁹.

Крім Івана Леонтовича та його родини, в Говтві проживали й інші носії цього прізвища. 10 травня 1747 р. «молодик» Василь Леонтович одружився з «дівичею» Наталією Федорівною³⁰. У їхньому шлюбі народилися:

- 1) 22 жовтня 1751 р. син Дмитро³¹;
- 2) 10 листопада 1753 р. дочка Катерина³²;
- 3) 8 лютого 1757 р. син Захарій³³ (помер 18³⁴ або 23³⁵ липня 1758 р.);
- 4) 3 червня 1759 р. дочка Марфа³⁶;
- 5) 18³⁷ чи 20³⁸ травня 1762 р. дочка Олена;
- 6) 21 березня 1764 р. син Василь³⁹.

У записі про народження останнього Василь Леонтович указаний як ієрей. Після цієї згадки його родина в метричних книгах Говтви відсутня. Цікаво, що в записі про народження Катерини хрещеною була «Марина жена Прокопія Трощинського», в записі про Олену – Марина Трощинська.

Згадана Марина та її чоловік Прокіп Трощинський записані з дітьми у сповідному розписі 1753 р. м-ка Яреськи: Прокіп Трощинський, 48 років, дружина його Марина, 40 років, діти їх – Андрій, 9 років, Дмитро, 4 роки, Марина, 8 років, Назар, 1 рік, Дем'ян, 1 рік⁴⁰. Серед дітей присутній вже згаданий вище Дем'ян Трощинський, племінник Івана Леонтовича. Це підводить до думки, що Марина може бути його сестрою.

У метричній книзі Успенської церкви Говтви під 3 червня 1743 р. згадується одруження вдівця, жителя яреськівського Прокопія Івановича Кваченка з дівичею Мариною Леонтієвною⁴¹.

Враховуючи викладені факти, припускаємо, що Прокіп Іванович Кваченко та Прокіп Іванович Трощинський – одна особа. Оскільки він «житель яреськівський», то принаймні в 1740-х рр. Трощинські вже мешкали в Яреськах. Це та-

²⁷ Сповідний розпис Успенської церкви м-ка Говтва 1772 р. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1015. Спр. 60. Арк. 2.

²⁸ Сповідний розпис Успенської церкви м-ка Говтва 1781 р. ЦДІАК України. Ф. 990. Оп. 1. Спр. 1609. Арк. 5.

²⁹ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1756–1783 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 315. Арк. 154 зв.

³⁰ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1741–1750 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 195. Арк. 35.

³¹ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1750–1762 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 253а. Арк. 3 зв.

³² Там само. Арк. 7.

³³ Там само. Арк. 12 зв.

³⁴ Там само. Арк. 39 зв.

³⁵ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1756–1783 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 315. Арк. 110.

³⁶ Там само. Арк. 3.

³⁷ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1750–1762 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 253а. Арк. 17.

³⁸ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1756–1783 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 315. Арк. 11 зв.

³⁹ Там само. Арк. 19.

⁴⁰ Сповідний розпис церкви Різдва Христового м-ка Яреськи 1753 р. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1017. Спр. 3. Арк. 1035 зв.

⁴¹ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1741–1750 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 195. Арк. 17.

кож підтверджують реєстри Миргородського полку: присяга 1741–1742 рр., де в списку рядових козаків записані Іван Трощинський та його син Дем'ян⁴²; ревізія 1741 р., в якій Трощинські серед козаків відсутні, але в списку козачих дворів м-ка Яреськи, між двором значкового товариша Каленика Дворецького і комісара сотенного Грицька Третяка, указаний двір значкового товариша Прокопа Трощинського⁴³.

Після раптової смерті Прокопа Трощинського (25.08.1754⁴⁴) його вдова Марина мала конфлікт з родичами. Зокрема, збереглася скарга яреськівського козака Івана Трощинського в полкову канцелярію, датована 24 жовтня 1755 р. Згідно з документом, його сини, військові товариші Прокіп і Мартин померли «оба в отсуствії от домов своїх», залишивши малолітніх дітей. Невістці Івана Трощинського вдові Марині залишилося у спадок більше чотирьох тисяч срібних і мідних монет, чотири борошняних кола і одне ступне у млині на Яреськівській греблі, оброблювані землі та інше рухоме майно, робоча худоба і піддані посполиті селяни. Невістка, як зазначалося в листі, виявилася нездатною до господарювання і займалася розратою грошей. Марина Трощинська ніяк не реагувала та не з'являлася на виклики в канцелярію⁴⁵.

29 червня 1757 р. вона вдруге вийшла заміж за полкового канцеляриста, вдівця по двох дружинах, Данила Леонтієва⁴⁶. Померла Марина Трощинська 9 листопада 1783 р. в Говтві⁴⁷. Цікаво, що наступний запис в метричній книзі повідомляє про смерть бунчукового товариша Івана Леонтовича, який помер через тиждень (17 листопада).

Щодо родинних зв'язків Трощинських з іншими Леонтовичами – Василем та єпископом Амфілохієм – збереглися цікаві відомості. У листі від 5 березня 1786 р. межигірського архімандрита Амфілохія Леонтовича до намісника Аркадія зазначено наступне: *«По полученіи сего с первою почтою, надписав на конверте письма тако: Отдать сіе письмо в Москву Дворянской Банковой Канторы гсдину секретарю Федору Васильевичу Леонтовичу, а ему не распечатывая отослать в скорости в Ростов гсдину отцу архимандриту Амфилохию в Яковлевскіи монастырь»*⁴⁸.

В іншому листі, – Д. П. Трощинського до племінника Андрія Андрійовича Трощинського від 23 листопада 1794 р., – міститься наступне прохання: *«Ежели будете ехать через Москву, прошу отыскать родственника нашего служащего там в банковской конторе Федора Васильевича Леонтовича и сказать ему что он определен в Киевскую Уголовную Палату ассессором и чтоб он уведомил меня к нему ли указ о сем доставлен или послано письмо в Киев. Ежели будете ехать через Киев побывайте у дедушки своего а моего дяди, отца Архимандрита Амфилохия. Ежели другой дорогой, в том случае письмо мое пошлите к нему по почте»*⁴⁹.

Д. П. Трощинський конкретно називає Федора Васильовича Леонтовича своїм родичем, Амфілохія – своїм дядьком. Вірогідно, Федір був сином Василя Леонтовича, який разом з Амфілохієм були братами Марини та Івана Леонтовичів. Що ж стосується Федора, то він дійсно протягом 1795–1796 рр. обіймав по-

⁴² ЦДІАК України. Ф. 51. Оп. 3. Спр. 8389. Арк. 45.

⁴³ Там само. Спр. 19338. Арк. 476 зв.

⁴⁴ ЦДІАК України. Ф. 54. Оп. 1. Спр. 437. Арк. 1а.

⁴⁵ ЦДІАК України. Ф. 51. Оп. 1. Спр. 1266. Арк. 2–2 зв.

⁴⁶ Метрична книга церкви Різдва Христового м-ка Яреськи 1757–1775 рр. Державний архів Полтавської області. Ф. 1011. Оп. 1. Спр. 157. Арк. 24 зв.

⁴⁷ Метрична книга Успенської церкви м-ка Говтва 1756–1783 рр. ЦДІАК України. Ф. 127. Оп. 1012. Спр. 315. Арк. 154 зв.

⁴⁸ 1786 р., березень 5. – Лист межигірського архімандрита Амфілохія Леонтовича до намісника Аркадія з розпорядженнями про перепис майна Києво-Межигірського монастиря. Межигірська старовина: нариси з історії Києво-Межигірського в ім'я Преображення Господнього чоловічого монастиря в XVI–XVIII століттях / Кузьмук Олексій. Київ, 2017. С. 510.

⁴⁹ Письмо Д. П. Трощинского А. А. Трощинскому. 23 ноября 1974 г. ИР ИРЛИ. Ф. 538. Оп. 1. Д. 37. Л. 2.

саду асесора в Київській палаті кримінального суду, мав чин губерньського секретаря⁵⁰.

Найпізніші згадки про родині зв'язки Леонтовичів з Трощинськими належать до середини XIX ст. На шпальтах часопису «Полтавские епархиальные ведомости» в 1871 р. вийшла стаття В. Яснопольського, в якій повідомляється, що на той час нащадки Леонтовичів мешкали недалеко від Говтви, три з них перебували на діючій військовій службі в різних чинах. У статті згадується також колезький реєстратор Петро Дмитрович Леонтович, який помер у 1866 р., а за життя отримував пенсію від Д. П. Трощинського у розмірі 1000 крб., а також мав переписку з сенатором⁵¹.

References

Bilousko, O. A. (2009) Amfilokhii (Leontovych) [Amfilohiy (Leontovich)]. *Poltavika. Poltavska entsyklopediia – Poltavika. Poltava Encyclopedia*. Vol. 12, P. 22. Poltava, Ukraine.

Kryvosheia, V. V., Kryvosheia, I. I., Kryvosheia, O. V. (2009) Neuriadova starshyna Hetmanshchyny [Non-governmental officers of the Hetmanate]. Kyiv, Ukraine.

Kuzmuk, O. (2017). Mezhyhirska starovyna: narysy z istorii Kyievo-Mezhyhirskoho v imia Preobrazhennia Hospodnoho cholovichoho monastyria v XVI–XVIII stolittiakh [Mezhigorsky antiquity: essays from the history of Kyiv-Mezhigorsky of the Transfiguration of the God's Monastery in the XVI–XVIII centuries]. Kyiv, Ukraine.

Mironova, I. S. (2015). Dmytro Prokopovych Troshchynskyi (1749–1829) – derzhavnyi diiach Rosiiskoi imperii, metsenat ukrainskoi kultury [Dmitry Prokopovich Troshchinsky (1749–1829) – statesman of the Russian Empire, philanthropist of Ukrainian culture]. *Istorychnyi arkhiv. Naukovi studii: zbirnyk naukovykh prats – Historical archive. Scientific studies: a collection of scientific works*, 15, 94–101.

Rozsokha, L. (2009) Myrhorodshchyna kozacha i hoholivska [Cossacks' and Gogolev's Mirgorod region]. Kyiv, Ukraine.

Vyrskyi, D., Moskalenko, R. (Eds.). (2012). Prysiaha Myrhorodskoho polku 1718 roku [Oath of Myrhorod regiment in 1718]. Kyiv, Ukraine

Захаров Володимир Миколайович – приватний дослідник, краєзнавець, автор книг і статей з історії Шишаччини, дослідник роду Трощинських (м. Полтава).

Zakharov Volodymyr M. – local historian, the author of books and articles on the history of the Shishatsky district, a researcher of the Troshchinsky family (Poltava).
E-mail: theharrowvol84@gmail.com

FAMILY TIES OF THE TROSHCHINSKY WITH THE LEONTOVICH (TO THE QUESTION OF ORIGIN OF THE YARESKOVSKY BRANCH OF THE TROSHCHINSKY)

The purpose of the article is to trace and highlight family ties between the Troshchinsky and Leontovych families from Govtva town of the Mirgorod Regiment. Research methods corresponded to this purpose are based on the principles of historicism and objectivity. They presented by general scientific methods of analysis, induction, biographical, psychoanalytic, and especially historical prosopographic

⁵⁰ Месяцеслов с росписью чиновных особ в государстве на лето от Рождества Христова 1795. Санкт-Петербург, 1795. С. 369; Месяцеслов с росписью ... 1796. Санкт-Петербург, 1796. С. 388;

⁵¹ Яснопольский В. Историко-статистические церковные сведения. Местечко Голтва (Кобелякского уезда Полтавской губернии.) (окончание). *Полтавская епархиальная ведомости. Часть неофициальная*. 1871. № 17. С. 653.

method. **The scientific novelty** of the research is that for the first time the facts of the family ties of the indicated families were analyzed and systematized, as well as new facts to the question of the origin of the Yareskov branch of the Troshchinsky family, which contradict the generally accepted one theory, are given. Based on the analysis, it was **concluded** that the Troshchinsky family had long maintained ties with the Leontovych family from Govtva. This is confirmed by the facts: 1) the presence of representatives of families as godparents on church sacraments; 2) correspondence conducted by representatives of the Troshchinsky family, where Leontovych was repeatedly mentioned as relatives; 3) cases where representatives of both families helped with the placement for work or for study. The beginning of these family ties was the marriage of Prokip Troshchinsky with Maryna Leontovych. This event occurred shortly after the appearance of the Troshchinsky in the town Yaresky of Mirgorod regiment. Looking at the facts given in the article, before that they lived for some time in mentioned town Govtva. This contradicts the common version of the Troshchinsky pedigree, which is based on A. Lazarevsky and V. Modzalevsky researching. They lead the Yaresky family branch from the sons of military comrade Andrii S. Troshchinsky. The statements and documents are given in the article connect the appearance of Troshchinsky in Yaresky with Ivan and his sons Martyn and Prokop, who moved there in the early 1740s from Govtva. These facts point to the need for further study of the Troshchinsky family before appearing in Yaresky in order to establish more precisely the circumstances of their displacement and ties with other families.

Key words: Troshchinsky, Leontovych, Govtva, Yaresky, Mirgorod regiment, genealogy.

Дата подання: 20 березня 2021 р.

Дата затвердження до друку: 25 березня 2021 р.

Цитування за ДСТУ 8302:2015

Захаров, В. Родинні зв'язки Трощинських з Леонтовичами (до питання походження Ярьєсківської гілки роду Трощинських). *Сіверянський літопис*. 2021. № 2. С. 40–47. DOI: 10.5281/zenodo.4750933.

Цитування за стандартом APA

Zakharov, V. (2021). Rodynni zviazky Troshchynskykh z Leontovychamy (do pytannia pokhodzhennia Yareskivskoi hilky rodu Troshchynskykh) [Family ties of the Troshchinsky with the Leontovich (to the question of origin of the Yareskovsky branch of the Troshchinsky)]. *Siverianskyi litopys – Siverian chronicle*, 2, 40–47. DOI: 10.5281/zenodo.4750933.

